

Natura 2000

PŽP

Podzim 2009

Natura 2000

- ◆ soustava chráněných území evropského významu
 - Směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (směrnice o stanovištích)
 - ◆ Evropsky významné lokality (EVL)
 - Směrnice Rady 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků (Směrnice o ptácích)
 - ◆ Ptačí oblasti – oblasti zvláštní ochrany ptactva (PO)
- ◆ PO a EVL
 - navrhovány a vyhlášovány podle odlišných kritérií
 - společně tvoří celistvou soustavu Natura 2000

Natura 2000

- ◆ Zavést minimální společný základ pro územní ochranu v rámci celé EU
- ◆ Doplnuje soustavu dalších území chráněných způsobem a prostředky podle právních předpisů jednotlivých států
- ◆ Dochází k překryvu území Natury 2000 s již chráněnými územími
- ◆ Cílem ochrany biodiverzity na územích Natura 2000 není úplné vyloučení hospodářských a jiných lidských aktivit, ale nastolení takového režimu, který je únosný a šetrný

Natura 2000 v ČR

- ◆ Zák.č. 114/1992 Sb., ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů zejm.
 - zák.č. 218/2004 Sb. euronovela – zavedení Natury 2000 do právního řádu ČR)
 - zák.č. 349/2009 Sb. – měna některých ustanovení o Natuře 2000
- ◆ prováděcími předpisy

Ptačí oblasti

◆ § 45e ZoPK

– Jako ptačí oblasti se vymezí území nejvhodnější pro ochranu z hlediska výskytu, stavu a početnosti populace těch druhů ptáků vyskytujících se na území ČR a stanovených Směrnicí o ptácích, které stanoví vláda nařízením

◆ Nař.vl.51/2005 S., kterým se stanoví druhy a počet ptáků, pro které se vymezují ptačí oblasti

Ptačí oblasti

- ◆ Jednotlivé ptačí oblasti
 - vymezeny nařízením vlády
 - v nařízení může stanovit činnosti, ke kterým je třeba souhlas orgánu ochrany přírody
 - ◆ Zohlední
 - hospodářské požadavky
 - Požadavky rekreace, sportu
 - Rozvojové záměry obcí a krajů podle územně plánovací dokumentace
 - na území vojenských újezdů požadavky na zajištění obrany státu

Ptačí oblasti

- ◆ PO vymezovaná na území
 - již zvláště chráněném (tj. nacházející se v kategorii ZCHÚ)
 - dosud zvláště nechráněném
 - ◆ až po projednání s dotčenými kraji a obcemi
 - Zápis o projednání s informací o způsobu vypořádání připomínek

Ptačí oblasti

- ◆ Ve vymezených ptačích oblastech je možné s vlastníkem nebo nájemcem pozemků uzavřít smlouvu
 - Proces přijímání smlouvy
 - Obsah
 - ◆ lze mj. ujednat i způsob provádění činností podmíněných souhlasem orgánu ochrany přírody – pak se souhlas pro danou činnost v jednotlivých případech nevyžaduje

Evropsky významné lokality

- ◆ § 45a ZoPK
- ◆ Lokality vyžadující zvláštní územní ochranu
 - Významné pro Společenství
 - ◆ významně přispívají k udržení a obnově příznivého stavu alespoň jednoho typu evropských stanovišť nebo jednoho evropsky významného druhu
 - ◆ Přispívají k udržení biologické rozmanitosti biogeografické oblasti

Evropsky významné lokality

◆ Vymezování EVL

– Inventarizace a identifikace území a návržení seznamu, s uvedením jaké typy přírodních stanovišť a jaké původní druhy se na území vyskytují

◆ Mapování od roku 2000

- Přírodních stanovišť
- Druhů živočichů
- Druhů rostlin

◆ 2003 – návrh lokalit na celém území ČR

EVL

◆ Národní seznam EVL

- Nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit
 - ◆ 2005 - předán Evropské komisi
 - ◆ 2006 – EK zhodnotila národní seznam jako nedostatečný, nařízeno ČR doplnění
- Nař.vl.301/2007 Sb. – doplnění národního seznamu pro panonskou biogeografickou oblast
- 5.10.2009 (s úč.k.1.11.09) schválila vláda nařízení, kterým se novelizuje nař.vl. 132/2005 Sb.další doplnění národního seznamu v kontinentální biogeografické oblasti
- EK může výjimečně zasáhnout do národního seznamu – sporné lokality

EVL

- ◆ Evropský seznam
 - tvořen podle pravidel Směrnice – čl. 4 odst. 2
 - ◆ EK po dohodě s každým členským státem vypracuje návrh seznamu lokalit významných pro Společenství, a to výběrem ze seznamu členských států
 - sporné lokality – EK shledá, že národní seznam neobsahuje lokalitu, která je místem výskytu prioritního typu přírodního stanoviště nebo prioritního druhu
 - Členské státy jsou povinny lokality významné pro Společenství, které jsou schváleny komisí, vyhlásit za EVL
 - ◆ **Sdělení MŽP 81/2008 Sb., o EVL, které byly zařazeny do evropského seznamu**
 - ◆ **Sdělení MŽP č. 82/2008 Sb., o EVL, které nebyly zařazeny do evropského seznamu**
 - ◆ **Sdělení MZP č. 66/2009 Sb., o EVL, které byly zařazeny do evropského seznamu**

EVL a předběžná ochrana

- ◆ § 45b ZoPK
- ◆ EVL zařazené do národního seznamu a tzv. „sporné lokality“ na základě zásahu EK ve spoj. Se Sdělením MŽP ve Sb.z.
 - Zákonný zákaz poškozování
 - ◆ Výjimka
 - Orgán ochrany přírody z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu
 - Možnost řádného hospodaření v souladu s právními předpisy a smlouvami dle § 69 ZoPK
 - Tam, kde již ZCHÚ – nutno respektovat jejich režim
 - Nutno respektovat povinnost SEA, EIA dle § 45h a § 45i ZoPK
- ◆ Zánik předběžné ochrany
 - Dnem následujícím po dni jejich vyhlášení za EVL zařazenou do ES nebo po zveřejnění v přehledu EVL, které nebyly zařazeny do ES

EVL

- ◆ Ochrana vyhlášených EVL - § 45c ZoPK – novelizován:
 - ◆ „základní“ (nově zařazeno)
 - území, kde není vyhlášeno ZCHÚ
 - využívání tak, aby nedocházelo k poškozování a narušení celistvost
 - Předchozí souhlas orgánu ochrany přírody k zásahům, které by mohly vést k nežádoucím důsledkům
 - ◆ Smluvní ochrana
 - Priorita smluvní ochrany - § 45c odst. 5 ZoPK
 - ◆ Upozornění vlastníků pozemků (veřejná vyhláška)
 - ◆ Vlastník neučiní ve lhůtě 60 dnů úkon nebo do 2 od učinění úkonu nedojde k uzavření smlouvy, bude EVL vyhlášena jako ZCHÚ
 - ◆ Vyhlášení zvláště chráněného území

EVL

- ◆ Smluvní ochrana
- ◆ § 45c ve spoj. S § 39 ZoPK
 - maloplošná ZCHÚ
 - § 39 ZoPK
 - Veřejnoprávní smlouva „sui generis“
 - ◆ Subjekty – vlastníci a orgán ochrany přírody
 - ◆ Obsah
 - vymezení ochranných podmínek
 - Způsob péče
 - ◆ Forma ochrany
 - Věcně právní – smluvní ochrana ve formě věcného břemene
 - Zápis do KN na základě žádosti orgánu ochrany přírody

SEA a EIA a Natura 2000

- ◆ § 45h a § 45i ZoPK
 - Koncepce, záměry, které mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit EVL či PO
 - ◆ podléhá hodnocení
- ◆ Postup
 - § 45i, § 4 odst. 4 (hodnocení důsledků lesních hospodářských plánů, lesních hospodářských osnov, odlesnění na EVL nebo PO v rámci řízení o vydání závazného stanoviska)
 - zák.č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
 - zák.. 183/2006 b., o územním plánování a stavebním řádu

Natura 2000 a kompenzace

- ◆ § 58 odst. 2 a násl.
 - újma vlastníků zemědělské půdy, lesního pozemku nebo rybníka s chovem ryb nebo vodní drůbeže mj. na územích, které PO či EVL
 - finanční náhrada

Sledování stavu PO a EVL

◆ § 45f ZoPK

– průběžné sledování orgány ochrany přírody

– předávání MŽP

◆ MŽP vypracovává

– každé 3 roky zprávu o plnění ustanovené ve vztahu k ochraně ptáků

– každých 6 let ve vztahu k plnění opatření podle ZoPK s vlivem na EVL

– Zprávu předloží EK a veřejnosti